

Mottagare

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Medborgarförslag. Vaccination mot HPV-virus för åldersgrupper som inte omfattas av det allmänna vaccinationsprogrammet

Förslag till beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att avslå medborgarförslaget utifrån rådande omständigheter. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen kommer att fortsatt bevaka frågan inom ramen för det sjukvårdsregionala samarbetet med Region Stockholm.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit med förslag om att Region Gotland ska genomföra en så kallad catch-up vaccinering mot HPV för pojkar födda före år 2009 som inte omfattas av det nationella vaccinationsprogrammet. Skälet till detta är att det dels krävs att vårdnadshavare behöver vara insatta i frågan, dels att vaccinet behöver skrivas ut av läkare för att sedan hämtas ut på apotek. Förslagsställaren framför även att vaccinet är dyrt, i dagsläget 1600 kronor per dos då fri prissättning råder. Beroende på ålder krävs det 2 eller 3 doser för fullgod vaccinationsskydd.

Medborgarförslag som inkommer till Region Gotland ställs till regionfullmäktige som i sin tur avgör vilken nämnd som ska utreda och ta ställning till medborgarförslaget. I detta fall har regionfullmäktige överlämnat medborgarförslaget till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Bedömning

Infektion med vissa HPV-virus medför en ökad risk för cellförändringar och ökad risk för cancer på livmodern men även i munhåla och hals, samt anal-, penis- och vulvacancer. Vaccination mot HPV infördes i det nationella vaccinationsprogrammet för flickor år 2010. En engångssatsning med stöd från Regionalt cancercentrum (RCC) Stockholm-Gotland genomfördes under 2021 och 2022 där alla kvinnor i åldern mellan 21 och 26 år erbjöds kostnadsfri HPV-vaccinering i kombination med HPV-test så kallad ikapp- eller catch-up vaccinering. HPV-vaccinering i kombination med det nationella programmet för livmoderhalscreening där både cell- och HPV-prov ingår utgör grunden för ett projekt där livmoderhalscancer förhoppningsvis kan utraderas inom en tioårsperiod.

För pojkar födda 2009 och senare infördes HPV-vaccinering i det nationella vaccinationsprogrammet år 2020. Den huvudsakliga anledningen var att vaccinet förväntades ha en direkt effekt på cancerbördan hos män, och då särskilt män som har sex med män, en grupp med stor börda av HPV-relaterad sjukdom och sämre indirekt skydd genom flockeffekt i ett vaccinationsprogram som enbart omfattar flickor. Ovaccinerade flickor och pojkar förväntades också kunna få ett bättre skydd mot HPV-relaterad sjukdom genom flockeffekt om också pojkar skulle erbjudas HPV-vaccin inom vaccinationsprogrammet.

Medborgarförslaget har förts vidare till Regionalt Cancercentrum Stockholm-Gotland som administrerar all cancerscreening för Region Gotlands del via olika vårdprogram och insatser kopplat till förebyggande åtgärder bland annat HPV-vaccination. Frågan om att även erbjuda pojkar en så kallad catch-up vaccination liknande den som tidigare har erbjudits flickor bedömdes vara viktig ur en jämlikhetsaspekt vilket ledde till en utredning kring vilka möjligheter som fanns för att kunna erbjuda detta gemensamt i hela Stockholm-Gotlandsregionen.

Utredningen har kommit fram till att för tillfället inte gå vidare med detta på grund av flera skäl. Dels saknas det idag rekommendation från Folkhälsomyndigheten, dels av ekonomiska skäl där det redan har satsats mycket pengar på inköp av HPV-vaccin för utrotningsprojektet av livmoderhalscancer som är en studie vilket medför en annorlunda ekonomisk hantering. Det bedöms i dagsläget inte kostnadseffektivt utifrån populationsperspektivet att catch-up vaccinera pojkar för att utrota cervixcancer. Bedömningen framgent i så fall skulle vara del av ett bredare initiativ att minska incidensen av HPV-relaterad cancer hos män inom ramen för ett organiserat program längre fram i livet.

Frågan om HPV catch-up vaccination har även lyfts nationellt och kommer sjukvårdsregionalt att framgent fortsätta att hanteras av vaccinationsgruppen inom Smittskydd i Region Stockholm med bevakning från Region Gotlands sida.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterat 2022-05-16

Tjänsteskrivelse hälsa- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2023-05-22

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Marie Loob
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Skickas till

Förslagsställaren
Regionfullmäktige